

var overordentlig stærkt optagen af Arbejde og jo tillige nærmede sig Graven. Men saa burde i alt Fald den Mand, der blev hans Efterfølger, den da fungerende Finansminister, straks have forelagt denne Sag. Hvis jeg ikke tager fejl, døde Vilhelm Lassen den 6. April, og Rigsdagen sad inde til den 23. Maj. Den da fungerende Finansminister, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), havde altsaa halvanden Maaned, hvor Rigsdagen var inde, han havde ikke behøvet nogen ekstraordinær Indkaldelse, han kunde ganske stille og roligt have forelagt denne Sag for Rigsdagen, og den kunde hurtigt være gjort færdig, hvis Rigsdagen ellers havde billiget det. Jeg maa i høj Grad beklage, at den da fungerende Finansminister ikke foretog et saadant Skridt.

Man har sagt os saa ofte, at vel har man ikke vundet saa overmaade meget siden Systemskiftet i 1901; der har været store Vanskeligheder med det andet Ting, og man har maattet slaa af paa Principer, men eet har man vundet — det har man gentaget atter og atter overfor vor Kritik —, at man var garanteret imod alt provisorisk, mod alt, hvad der smagte af Provisorisme. Nu har det vist sig, at heller ikke her var man garanteret imod dette, lige saa lidt som man for øvrigt paa andre Omraader var garanteret derimod. Venstres første Krigsminister gik ikke af Vejen for et Par smaa Provisorer — jeg nævner Saltholmsskanserne, jeg nævner den Maade, hvorpaa han skaffede sig en Indtægt af Usserød Klædefabrik —, og Venstres anden Krigsminister gik heller ikke af Vejen for et lille Provisorium; da han benyttede sin Justitsministers stærke Trang til at faa en Landbrugslotterikoncession til at skaffe sig Skudlinier og forskellige Arrangementer ude ved Ordrup Mose, som kunde være til Fordel for Fæstningen. Nu har det vist sig, at en af Venstres Finansministre har foretaget et saa overordentlig betydningsfuldt og konsekvensrigt Skridt som dette paa egen Haand, skønt han meget vel kunde være gaaet til Rigsdagen, og hans Efterfølger, den i Fjor Foraar fungerende Finansminister, lod heller ikke Sagen komme for Rigsdagen.

Men ikke blot af dette vil jeg udtale min Beklagelse. Der er sket meget andet i Sammenhæng med denne Sag, som maa gøre, at vi maa fremsætte vor dybe Beklagelse og skarpe Kritik deraf. Den ærede Ordfører for Flertallet har Ret i, at den Beretning fra Bankkomiteen, eller rettere

det Referat fra Statens Repræsentanter i Bankkomiteen, som blev forelagt i November, ikke er meget udtømmende, og jeg haaber, at der maa blive givet os Lejlighed til at faa mere udtømmende Besked, men der er dog forskellige Ting, der fremgaa deraf. Særlig vil jeg fremdrage et Punkt, hvor jeg mener, at den i Fjor Sommer fungerende Finansminister ikke har varetaget Statens Interesser. Der opstod, som det fremgaar af Bankkomiteens Beretning, og som det laa i Sagens Natur, meget hurtigt en Vanskelighed. Af de 5 københavnske Hovedbanker, som garanterede sammen med Staten, stod nemlig nogle i et Kreditorforhold til nogle af de garanterede Banker. Landmandsbanken havde et betydeligt Tilgodehavende hos Grundejerbanken, og Privatbanken og Laane- og Diskontobanken havde et betydeligt Tilgodehavende i Detailhandlerbanken. Saa opstod det Spørgsmaal: Skal nu dette Tilgodehavende, som de garanterede Banker have i nogle af de garanterede Banker, ind under Statsgarantien? og Bankkomiteen var straks klar over, at det kunde der ikke være Tale om. Dette skulde selvfølgelig ogsaa gælde Statens eventuelle Tilgodehavende i visse af de garanterede Banker, og Staten havde blandt andet et Tilgodehavende paa 500,000 Kr. i Grundejerbanken.

Det hedder i Beretningen, Side 10: „Man betragtede det som en Selvfølge, at de garanterende Bankers egne Fordringer ikke var garanterede“, og derom vedtoges der en almindelig Overenskomst straks da Komiteen blev nedsat, som altsaa samtlige Bankers Repræsentanter sluttede sig til. Men senere hen faa alligevel nogle af de garanterende Banker, særlig Privatbanken og Laane- og Diskontobanken, Lyst til at redde sig lidt ved Hjælp af Statsgarantien. Der opstaar en Strid i Komiteen. I alt Fald den ene af Statens Repræsentanter, nemlig Statsgældsdirektør Andersen, holder meget bestemt paa den oprindelige Overenskomst, det, som ogsaa Statens Repræsentanter her kalde en Selvfølge, nemlig at et saadant Tilgodehavende ikke falder ind under Statsgarantien. Men fra de private Bankers Repræsentanters Side gør man Modstand, og der kan ikke opnaas Enighed i Komiteen. Saa hedder det — det er Side 12 — i Beretningen, at Bankkomiteens Formand finder det rigtigst at indstille Sagen til Finansministerens Afgørelse — det var den da fungerende Finansminister, det ærede Medlem fra Ringkøbing —, og derefter hedder det, at denne